

Ганна ОНИЩЕНКО

**НОВОРІЧНІ ПРИГОДИ
МОРОЗЕНКА**

УДК 821.161.2'06-343-93
О-58

*Надруковано на замовлення
КП «Центр публічної комунікації та інформації»
в рамках інформаційно-комунікаційної кампанії «Київ — читає!»*

Онищенко, Ганна.

О-58 Новорічні пригоди Морозенка / Ганна Онищенко. — К. : Саміт-Книга, 2019. — 80 с.: іл.
ISBN 978-617-7560-32-5

На сторінках цієї книги на читача чекає цікава і пізнавальна подорож юного Морозенка у пошуках найкрасивішої ялинки, знайомство з цілим сімейством Дідів Морозів і оповідь про традиції святкування Нового року з усього світу. І все це у художньо довершених віршованій формі.
Для читачів, які все ще вірять у дива.

УДК 821.161.2'06-343-93

ISBN 978-617-7560-32-5

© Ганна Онищенко, 2019
© Іван Михайлов, 2019
© «САМІТ-КНИГА», 2019

ГАННА ОНИЩЕНКО

Новорічні пригоди Морозенка

 САМІТ-КНИГА
із книгою — по життю!

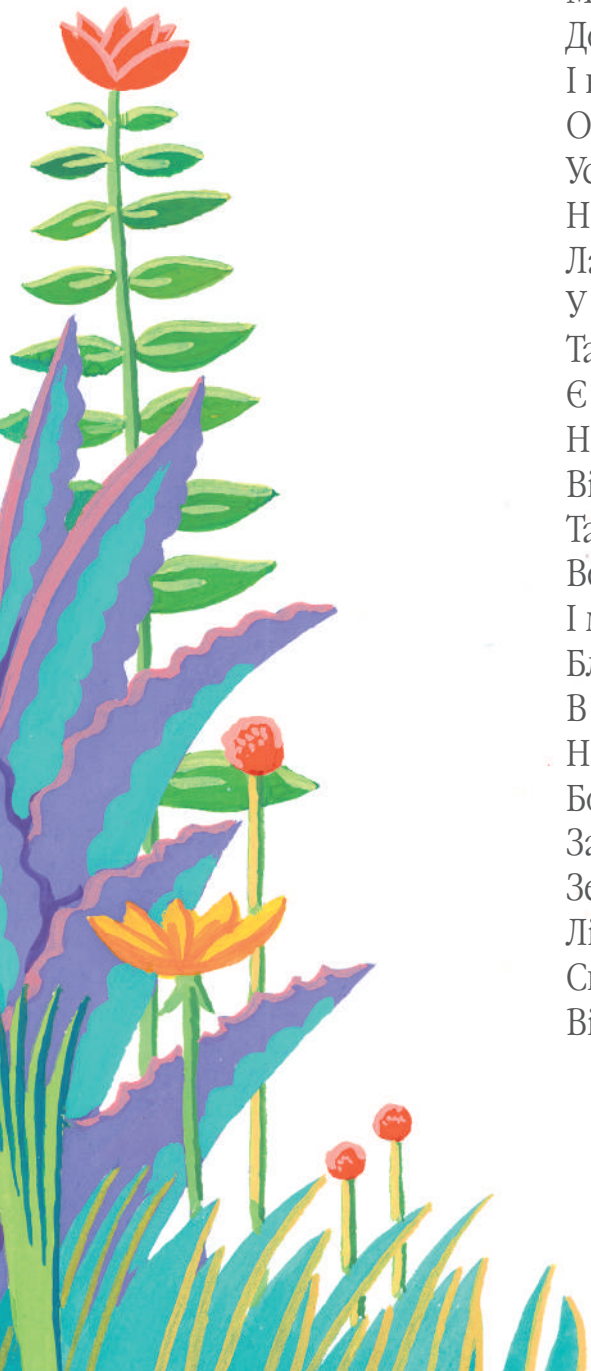
Київ, 2018

Пролог

ДИВНИЙ ОСТРІВ

Всі карти вже написані,
Усі моря відкриті
Із рифами і мисами,
Що вічним льодом вкриті.
Материки — не загадки,
Досліджені давно,
І навіть майже вивчене
Океанічне дно.
Усе на світі названо,
Нанесено кудись
Латиною і грецькою —
У атлас подивись!
Та в морі десь південному
Є острів, наче хліб,
На рифі безіменному
Він тягнеться углиб.
Там тепло й дуже сонячно,
Веселка там щодня
І можна навіть поночі
Блукати навмання
В густій тропічній темряві,
Не дбаючи про страх,
Бо світлячки-ліхтарики
Завжди покажуть шлях!
Зелений острів свіжості,
Лісів, озер і рік,
Скажу я по секрету вам:
Він зветься — Новий Рік!

Зав'язка

ЗНАЙОМСТВО З ГОЛОВНИМ ГЕРОЄМ

Напевно, хтось колись сказав,
Про це почув чи, може, знав:
Діди Морози після свят,
Як привітають всіх малят, —
Бігом на Північ, де сніги,
Льоди правічні навкруги,
Де вітер спати не дає,
А сонце вранці не встає,
Панує холод і зима.
Усі так кажуть, а дарма!
Морози — то веселі люди!
Про них історія і буде.
Вони теж люблять пляж і море,
Під сонцем вкриті лісом гори,
Веселі водні процедури,
Пісочні замки і фігури,
На небі зорі, як алмази,
Зелені пальми — все відразу!
У них одна лише біда —
Погано сохне борода!
Тому кінчається робота —
Й дідівська новорічна рота
Бігом на острів утікає
І цілий рік відпочиває.
Тож познайомитися час,
Хто там на острові у нас...

Ось *Санта-Клаус* і *Пер Ноель*,
І *Он Гія*, котрий *Но ен*,
А хто то вгору тягне руки?
Гарячий фінський *Йоллопуккі!*
Сивобородому *Шо Хін*
Привітливий низький уклін —
Японський старець *Одзі Сан*
Схилив поважливо свій стан.
А озирніться ще довкола —
На березі *Святий Микола*,
Під пальмою посеред друзів —
Святий Василь і грізний *Зюзя*.
А біля самої води —
То *Морозенко* молодий.
Він серед всіх довгобородих
Соромиться своєї вроди.
Високий, статний, темно-русий,
Але на сміх усім — безвусий!
На острові *Діди Морози*
Бурчать, неначе паровози:
«Не місце хлопцю серед нас!
Ще молодий, тому не час!
Йому ще голубів ганяти,
А не дарунки доставляти!
Він сам ще лізе під ялинку —
Шукає ласощів торбинку».
Морозенко це все слухав,
Потім враз зібрався з духом,
Звернувся тихо до колег:
«Не вірите у мене... Ех!..
Дарма! Я вас не підведу,
Я — *Дід Мороз!* Я доведу!
А ви, білобороді знані,
Мені придумайте завдання,

Щоб я старанно, крок за кроком
Навчився править Новим роком!»
Діди Морози посміхнулись,
Хіхікнули, переглянулись,
Під пальмою присіли в коло,
І Санта-Клаус мовив слово:
«Морозенко ще малий,
Як лоша гарячий,
Відчуваю, що за ним
Ще лозина плаче!»
Втрутився *Хизир Ільяс*:
«Треба дати хлопцю шанс!
Ви згадайте, де й коли,
Юними колись були,
А коли ви починали,
З вас, напевно, кепкували?»
Від цих слів Діди упріли,
У тіньочок пересіли,
З лисини утерли піт
Й вирішили: хлопця — в світ,
По країнам відрядити
І професії навчити,
Щоб знайшов, немов картинку,
Найкрасивішу ялинку,
Щоби сяяла краса,
Ніби зірка в небесах,
Наче сонце — так яскраво!
«Друзі, це не хитра справа!»
Морозенко так зрадів,
Аж розцілував Дідів:
«Облечу я білий світ,
Роздивлюся все як слід,
Тисячі доріг пройду,
Цю ялиноньку знайду!»

Не барився і хвилину:
Миттю зав'язав торбину,
Одягнув кожух червоний,
Шапку натягнув на скроні,
І, готовий до розлуки,
Палицю узяв у руки.
Підійшли Діди суворі,
«Не блукай, дивись на зорі,
Що робити — ти вже знаєш,
Цілий рік на мандри маєш!
Тільки пам'ятай, хлопчино,
Дні летять, немов хвилини,

Тож-бо часу ти не гай
І з ялинкою вертай!»
Дружно хлопцю помахали
Й наостанок заспівали:
«Чи є навколо крига,
Чи сонечко ясне,
Усі розумні книги
Вам скажуть про одне!
Ми завжди у дорозі,
Втрачаєм часу лік,
Бо без Дідів Морозів
Несправжній Новий рік!

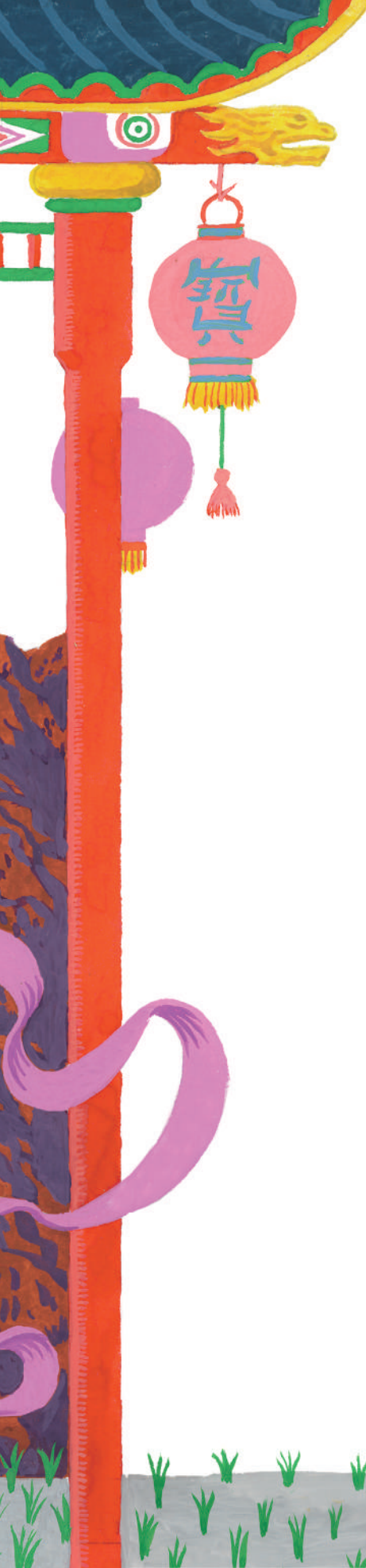
Народів так багато
На глобусі у нас,
І в кожную хату свято
Приходить в різний час!
Тому ми у дорозі,
Втрачаєм часу лік,
Бо без Дідів Морозів
Несправжній Новий рік!»

Морозенко крил не мав,
Дикий вітер осідлав,
Закрутився-завертівся,
У повітрі розчинився,
Й зник — неначе й не бувало —
Тільки пальми захитало.

*Раз, два, три,
Друзі-вітри,
За небокрай —
Несіть у Китай.*

Пригода перша

КИТАЙ

Морозенко час не гає,
Ще хвилина — й у Китаї.
Це країна загадкова,
Таємнича і казкова.
Тисячі років панує,
В Азії володарює,
Називається почесно,
Грізно, гордо — Піднебесна!
Край багатий і розкішний,
Ніби імператор пишний.
Гори, ріки, водоспади,
Рисових полів каскади,
Є пустелі і рівнини,
Є завітчані долини.
Серед них жовтіють ріки
Хуанхе, Янцзи великі.
І гора — найвища в світі,
Хмарами завжди сповита
Джомолунгма нескорима,
В діадемі гір — перлина,
Непрístupна, неозора,
Її друзі — місяць й зорі!
Біле марево снігів,
Мов чертоги для богів,
А всі люди — під ногами,
З радощами і страхами.
Вони всі десь там низенько,
Але де наш Морозенко?
Він потрапив в круговерть.
Все навколо шкереберть,

Галас, штовханина, сміх,
Жарти на вустах у всіх,
Люди в одязі червонім,
Плещуть радісно в долоні.
На очах у діточок
В небо тисячі свічок
У ліхтариках злетіли,
Землю зверху освітили.
Хай навіки зникне морок,
Щоб *Ніен*, міфічний ворог,
Не робив нікому зла,
Радість у серцях жила.
Щоби звіра налякати,
Прокидаються гармати,

Феєрверки, зорепади,
Карнавали і паради.
Раптом люди закричали —
Це дракони величаві
Як із казки прилетіли,
Головами завертіли,
Відганяють духів злих —
Бідності, хвороб і лих.
Але є одне але,
Немаленьке — чимале!
Свято є — усі святкують,
Подаруночки дарують,
Солодощі і монети
Розкладають у пакети.

Все яскраве і казкове,
А хлопчина супить брови:
«Прилетів сюди дарма,
Бо ялиноньки нема!»
Морозенко озирнувся
І до дівчинки звернувся:
«Ви, китайці, дивні люди!
Як же святкування буде?
Без ялинки, без прикрас?..»
«Треба знати добре нас!
Новорічний день в Китаї
В січні-лютому буває.
Кожен рік — у різний час,
Знаю, що не так у вас!
Ми святкуєм кілька днів —
Танці, ігрища, пісні.
Всі збираються родини,
Щоби пізньої години
Разом за одним столом
З'їсти *цзяодзи* гуртом».

Наш герой розвісив вуха,
Те дівча ще довго слухав.
А вона як розказала
Все, що знала і не знала
Про китайських мандаринів
І про демонів чойджинів,
Що є добрі, злі й не дуже,
До китайців небайдужі.
А і ще про ту стіну,
Що її лише одну
З місяця побачить можна,
Бо вона — непереможна
І впродовж усіх віків
Вберегла від ворогів!
От тому вона й чудесна —
Ця країна Піднебесна!
Ще б дивився на гуляння
Та промовив без вагання:

*Раз, два, три,
Друзі-вітри,
Перенесіть
В Індію вмить!*

Пригода друга

ІНДІЯ

Вітер діло добре знає,
Швидко в небесах літає.
Морозенко мимоволі
Озирнувся — ліс довкола.
Дуже тепло. Зняв кожух,
Перевів хвилину дух.
Джунглі, спека і волога,
І попереду — дорога.
Стежка, мов ліана, в'ється,
У хлопчини серце б'ється.
А в повітрі, склавши ноги,
Мов птахи, літають йоги.
Хоч не довго йшов — стомився,
З джерела води напився.
Ой, холодна та вода!
Але хто це підгляда?
Це побачиш не щодня,
Бо назустріч — мавпеня.
Поряд вся сім'я маляти —
Сіра мама, чорний тато.
Оченята їх чорненькі
Оглядають Морозенка.
Він для них — це дивина,
В джунглях хлопчаків нема.
Смішно кліпають очима
І стрекочуть без упину.
Але що то за шипіння?
Під ногами шарудіння...
Мавпи з вереском тікають,
На ліанах повисають —

Роздивились на землі
Хвіст очкової змії.
Це індійська кобра люта,
З неї бризкає отрута.
Морозенко аж заляк —
На обличчі переляк.
Він завмер — ні пари з вуст,
А позаду знову хруст.
Що вже там повзе — не знає,
Але кобра утікає!
Морозенко подивився,
Три рази перехрестився.
Страшно тут. Ну вас до бісу!
І як дременув із лісу!

Раптом чує — пісня лине,
Барабани б'ють без спину,
Що не крок — усе гучніше,
Голоси — все веселіше.
Вийшов з лісу — край села,
Ніби квітка розцвіла.
Все прикрашено яскраво:
Квіти зліва, квіти справа,
На будинках і на храмах,
На деревах, на парканах,
Жовті, білі, пурпурові —
Квіти навіть на корові!
Прикрашають роги й спину —
В Індії — свята тварина.

Люди радісно співають,
Голосно музики грають,
Фрукти і цукерки дітям —
В Індії буяє літо!
Раптом засурмили в ріг —
Зустрічають Новий рік!
Морозенко аж завмер.
Найстаріше із дерев
На центральному майдані
Мешканці святково вбрані
Квіточками прикрашають,
Ніби панну наряджають.
Хлопець знизує плечима —
Знов, на жаль, це не ялина.
Морозенко до хлоп'яти
Повернувся запитати:
«Новий Рік — і без ялинки,
У ялинці вся родзинка!»
А малий відповідає:
«Ну а я так не гадаю.
Індія — країна різна,
Де боги веселі й грізні,
Хтось суворий, хтось не дуже,
Тут багато всього, друже.
А ось Новий рік у нас
Зустрічають в різний час.
В кожному штаті — звичай давній,
Десь у квітні, десь — у травні.
Для індусів головне —
Щоби свято не сумне.
А ялинки нам не треба,
Треба сонце й синє небо.
Якщо ти її шукаєш,
Лише час даремно гаєш...»

«Що ж, спасибі і на тім,
Вам — з повагою уклін!
Гарно тут, але немає,
Що по світу я шукаю...»
Підморгнув рудій корові —
Залишайтеся здорові!

*Раз, два, три,
Друзі-вітри,
Несіть світ за очі,
В Австралію хочу!*

Пригода третя

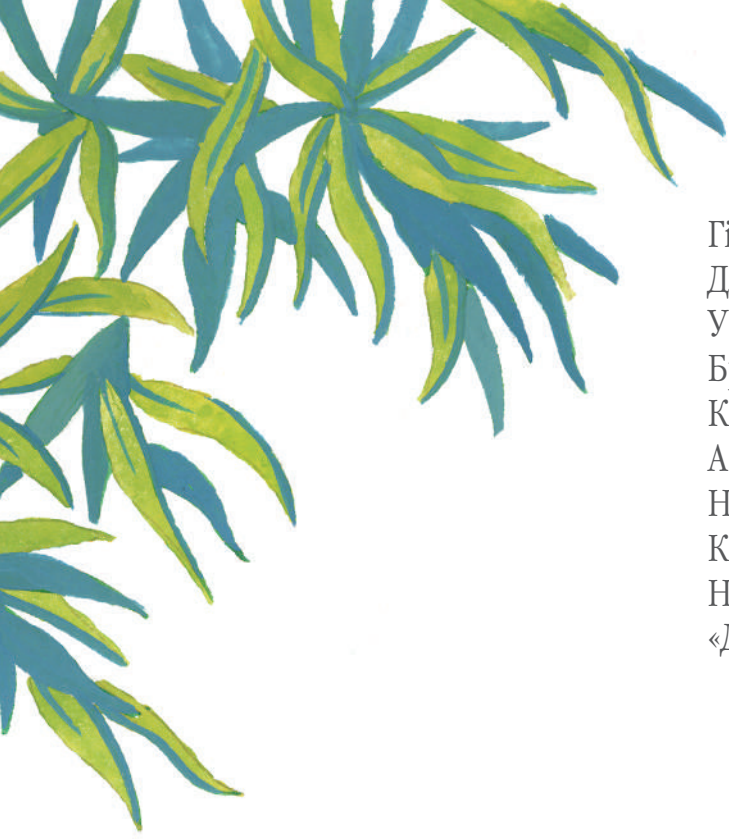
АВСТРАЛІЯ

Ось вітри в один момент
На найменший континент
Морозенка, як пір'їну,
Перенесли у країну,
Де усе не так, як в нас.
Зими тут — в них літній час.
У Австралії далекій
В новорічні ночі спека.
Розкажу — це поміж нами! —
Ходять там уверх ногами!
Тільки тихо — ані слова!
Не про те у казці мова.
Морозенко зупинився
І уважно роздивився:
Пляж піщаний. Океан.
Понад берегом туман.
І людей, як на базарі, —
Хтось гуртом, а хтось у парі,
Хтось купається, хтось — ні,
Дехто плаває в човні,
Всі сміються, розмовляють,
Новий рік разом чекають.
Океан всім ноги лиже,
Раптом бачать — водні лижі!
І на них, а не на санях,
Санта-Клаус в синіх штанях.
Все, як треба: з бородою,
З торбою поза спиною.
Дід усміхнений, аж сяє,
З Новим роком всіх вітає,

Подарунки роздає,
Лимонад холодний п'є.
Морозенко стрепенувся
І до Клауса звернувся:
«Я, колего, Вас вітаю,
І дозвольте запитую:
Я забув про відпочинок,
Треба з тисячі ялинок
Відібрати найгарнішу,
Найстрункішу, найпишнішу».
Санта-Клаус мовив стиха:
«Не туди, на жаль, приїхав,
Географії не знаєш,
Певно, книжок не читаєш.
Тут для тебе все нерідне,
Качкодзьоби і ехидни,
Не ростуть дуби і клени,
Евкаліпти лиш зелені,
Ніби велетні красиві,
А на них звірята сірі.
Це коали волохаті —
Люблять евкаліпт жувати.

Гілочки, листочки свіжі
Для коали — свято їжі.
У Австралії єдиній
Бродять сумчасті тварини.
Кенгуру у них п'ютьма,
А ялинок тут нема.
Не ростуть вони і баста! —
Каже Дід, знімає ласти. —
Не в Австралії шукай!»
«Добре, Санто, то ж бувай!»

*Раз, два, три,
Друзі-вітри,
Геть літні краєвиди,
Полечу до Антарктиди!*

Пригода четверта

АНТАРКТИДА

Час іде, хлопчак мандрує,
Білий світ його дивує,
Та в краях, які пройшов,
Він ялинки не знайшов.
Може, справа у погоді?
Може, в людях чи в природі?
Та хоча яка різниця?
Аби хлопцю не спізниться!
От тому майнув хлопчина
В найпівденнішу країну.
На найвищий материк,
Де мороз гуляти звик,
Де панує лютий холод,
Де вітри кружляють в колі,
Сніг і лід. Лиш сніг і лід...
Раптом бачить дивний слід.
Серед білого безмежжя
На холоднім узбережжі
Б'є життя, як джерело!
Там — пір'їна, тут — крило,
Чути гелґотання, крики,
Видно мордочки і пики.
Виявляється, що й тут
Звірі і птахи живуть.
Ніби вдягнуті в сутани,
В каменях сидять баклани.
Буревісники літають,
Дзьобом хмари пробивають.
Сніжно-білі альбатроси,
Крачечки червононосі,

Невеликі, та нівроку —
З Антарктиди щопівроку
Глобус весь перетинають,
Сотні сотень миль долають!
А на сонечку грайливо
Ніжаться сім'єю мило
Тюлень-мама, тюлень-татко
І біленьке тюленятко!
Вуса довгі, чорні очі,
Мамі щось своїй муркоче.
Трохи далі на крижині
В чорних сюртуках пінгвіни.
Крила є — літять не вміють,
Пінгвінят ногами гріють!
З ними носяться усюди,
Ходять прямо, наче люди.

Плавають, неначе риби,
Хоч птахи... Здається... Ніби...
Якщо раптом посковзнеться
І на спинку розвернеться,
То лежить, неначе жук,
Бо пінгвін не має рук.
Щоб піднятися на ноги,
Треба кликати допомогу!
Мешканці полярних станцій,
Вдень, вночі і рано-вранці,
Безкінечними роками
Доглядають за птахами.
В них для цього є лопатка,
Щоб мале пінгвіненько
З її поміччю піднялось
Й далі на крижні гралось.

Але де ж наш Морозенко?
Пританцьовує хутенько.
Змерз, аж руки посиніли,
Брови інсеем укрило,
Ніс червоний, як морквина,
Лід покрив, немов крижина.
«Д-д-де т-т-т-тут люд-д-ди?

Д-д-д-е хоч хтось?

Боже, ніс не відморозь!
Хоч замерзну, зв'яну, згину,
Але привезу ялину!»
Ось нарешті хтось іде!
Поряд лаечку веде.
Це полярник, сильний, дужий:
«Що замерз, я бачу, друже.
Йди за мною, відігрійся,
Чаю з м'ятою напийся,
Розкажи, які вітри,
В Антарктиду завели».
«Хоч замерз, та поспішаю,
Вибачайте, не до чаю.
Зайвої нема години,
Бо розшукую ялинку».
«Хлопець, бачу, ти веселий,
Глянь навколо, скрізь — пустеля!
Не пісок — бархани сніжні,
Тут лише пінгвіни ніжні,
Але клімат геть суворий,
Айсберги — холодні гори.
Кожен айсберг, як будинок —
Тут не місце для ялинок!»

«Знов невдача, знов у путь!
Не здаватися, здобуть!
Як нема в холоднім краю,
В Африці я пошукаю!»

*Раз, два, три,
Друзі вітри,
Про Африку мрію,
Туди я волюю!*

Пригода п'ята

АФРИКА

Всі про Африку щось чули —
Крокодили і акули,
Зебри, леви, леопарди,
Антилопи і гепарди,
Товстошкірі носороги
І жирафи довгоногі,
А слони — неначе гори.
Це саванна неозора!
Дещо й Морозенко знав,
Географію вивчав,
Правда, це було у школі,
Щось забулося поволі,
Хоч плекав з дитинства мрію,
Що колись таки зуміє
В дику Африку злітати
І дива порозглядати.
Серед щебету і співу,
Де немає місця гніву,
Ненависті і тривоги,
Де природа — цар і Бог.
І тепер він тут... О диво!
У саванні все красиво.
Закрутилась голова,
Де поділися слова?!
Морозенко став, стоїть,
Все забулося на мить —
І ялинка, і пригоди —
Серед дикої природи.
Баобаб стоїть нівроку,
Мабуть, кілька тисяч років.

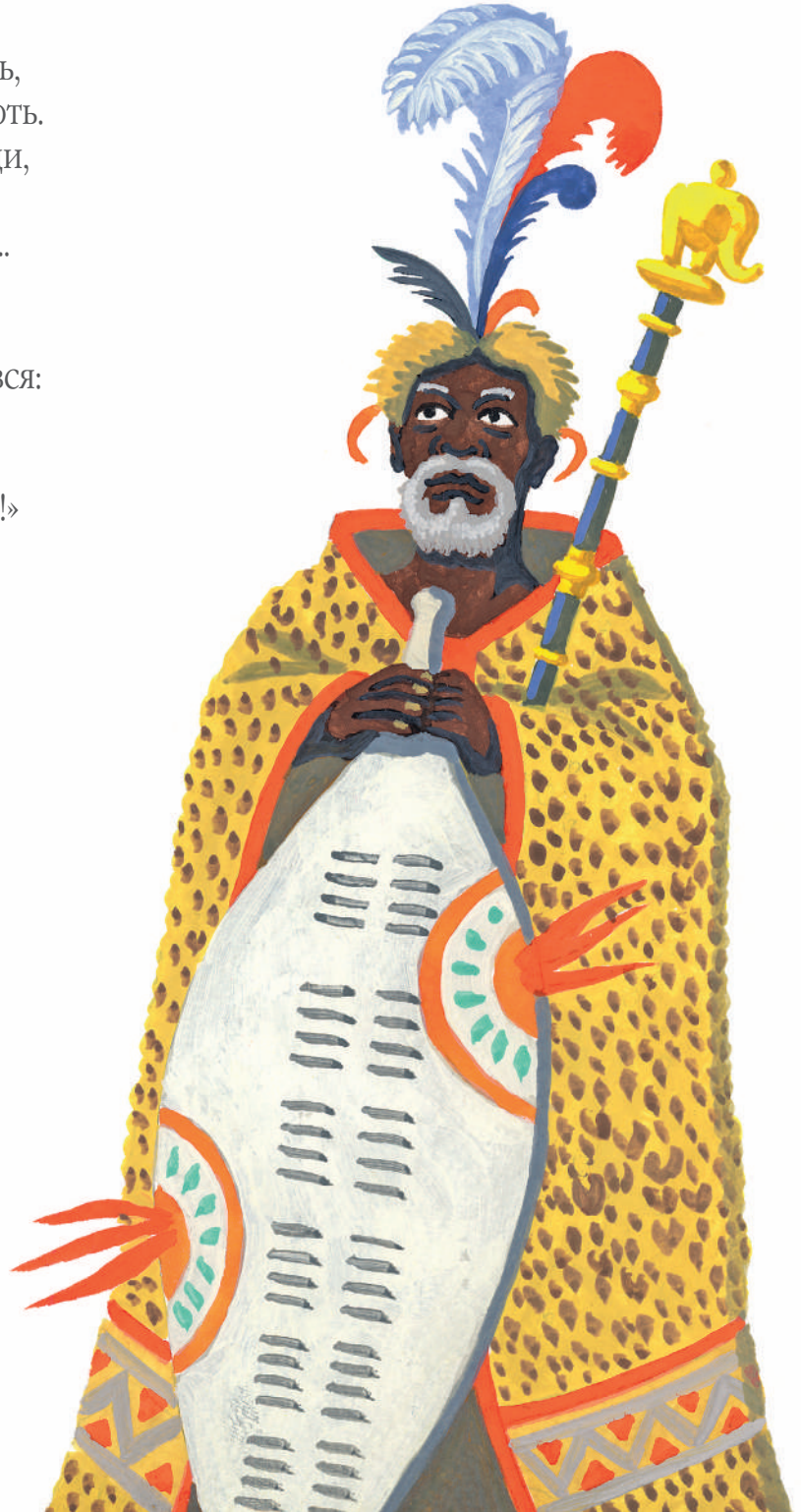
Але треба працювати
І ялиноньку шукати.
Але де? Спитати, може,
Хтось у Африці допоможе?!
Ну, напевно, це не леви
І не мавпи-королеви!
Може, страус — він великий,
Прудконогий, але дикий,
Бо як тільки Морозенко
Біля страуса тихенько
Зупинився й запитав,
Той відразу заховав
Голову в пісок по шию!
Спілкуватися не вміє!
Отака вона невдача —
Морозенко ледь не плаче.
Але раптом чує — птах,
Балакучий, просто жах!
Це папуга прилетів,
Посвистів, потріскотів,
Потім в очі заглядає,
Хриплим голосом питає:
«Що так мружишся на сонці,
Нетутешній незнайомцю,
Бачу, все тобі в новинку...»
«Я... шукаю тут ялинку...» —
Стиха хлопець відповів.
У тіньочок пересів.
«Еге-гей, агов, за мною,
Недалечко, за горою,
Плем'я чорних мудреців —
Африканських праотців,

Може, дещо і підкажуть,
На ялиноньку покажуть!»
Спека... Спека. Тільки спека...
А гора та геть далеко!
Що поробиш? Треба йти
І ялиноньку знайти.
Довго плентали в саванні.
Сутінки спустилися ранні,
Чують звуки таємничі,
Зазирає страх у вічі...
Десь шипить, а щось кричить,
Поряд хижий звір ричить.
Ближче, мабуть, до півночі,
Вже заплющувались очі,
До гори таки дійшли.
Ось що там вони знайшли...
Вогнище — вогонь палає,
Іскри до небес злітають,

Бубни, дудки, барабани —
Ритм вистукують *тамтами*.
В дивнім танку люди босі,
Співи багатоголосі,
Поряд старці сивочолі
Оглядають все поволі,
Посохи в руках тримають,
Видно зразу — владу мають.
«Добрий вечір, добрі люди,
Якщо ваша милість буде,
Приділіть мені хвилинку...
Не знайду ніяк ялинку...»
Танець миттю обірвався,
Старший із вождів піднявся:
«Їх немає в цьому краї,
Але я богів спитаю!»
«Відійдіть-но далі, браття!»
Й щось укинув у багаття.
Іскри бризнули зелені,
Дим заповонив легені,
Запах прянощів відчули
І такі слова почули:
«В Африці ялин немає,
Морозенко хай шукає

Десь далеко, десь да-ле-ко,
Де живе старий ле-ле-ка...»
І пропало все. Ні звуку..
Хлопець піднімає руку,
Дякує за цю пораду,
Каже тихо і нерадо:
«Про лелеку добре знати,
Але де його шукати?!»
Поклонився всім і зник,
Тільки хруснув чагарник.

*Раз, два, три,
Друзі вітри,
Не знаю куди,
Боже, веди!*

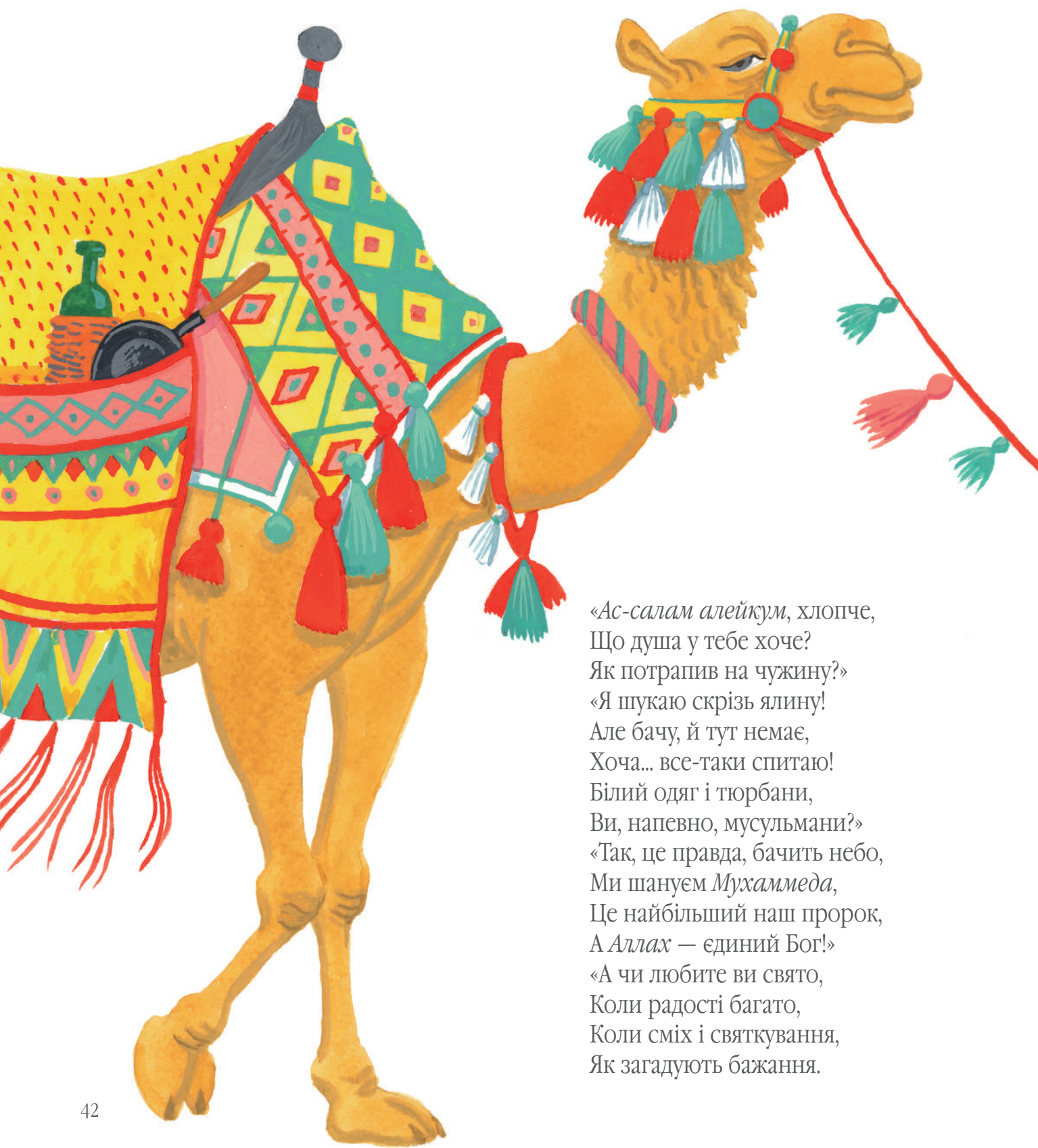

Пригода шоста

АРАВІЯ

Сонце палить, небо синє,
А на ньому — ні хмарини.
Ні дерев, ані кущів,
Морозенко весь упрів.
Ох, вітри несамовиті,
Вуха, ніс піском забиті!
Очі бачать лиш пісок.
Ноги в'яжуть. Крок, ще крок...
За барханом ще бархан,
Раптом бачить — караван!
Як пустельні кораблі
Аравійської землі,
Йдуть верблюди одногорбі,
Величаві, сильні, горді.
Добре знають собі ціну —
Не знайдеш в пісках заміну.
Хлопець вітер осідлав
І верблюдів наздогнав.
Караван якраз спинився,
Й Морозенко опинися
Серед цілої юрби —
Тут верблюди, там торби,
Люди незвичайно вбрані,
Кожен в дивному тюрбані.
«Хай пошле здоров'я Бог,
Вбереже вас від тривоги,
І від сонця, і від спеки,
Будь-якої небезпеки!»,

«Ас-салам алейкум, хлопче,
Що душа у тебе хоче?
Як потрапив на чужину?»
«Я шукаю скрізь ялину!
Але бачу, й тут немає,
Хоча... все-таки спитаю!
Білий одяг і тюрбани,
Ви, напевно, мусульмани?»
«Так, це правда, бачить небо,
Ми шануєм Мухаммеда,
Це найбільший наш пророк,
А Аллах — єдиний Бог!»
«А чи любите ви свято,
Коли радості багато,
Коли сміх і святкування,
Як загадують бажання.

І ступає на поріг,
Славний добрий Новий рік?!»
«Як записано в *Корані*,
Правовірні мусульмани
В різний час із віку в вік
Зустрічають Новий рік
В перший місяць *Мухаррам* —
Так наказує *іслам*!
Місяць цей священний дуже,
Час молитви й посту, друже!
Жодних свят і святкувань,
Співів, танців, привітань,
Ні дарунків, ні ялинок —
Це для серця відпочинок!»
«Зрозумів... але спитаю —
Дід Мороз у вас буває?»
«Дійсно, є у нас кумир —
Дід Мороз — Ільяс Хизир!
У зеленому халаті,
Вишитому, як на свято,
У червонім ковпаці,
З подарунками в руці
Він приходить десь у травні —
От такий то звичай давній!»
«Зрозумів... питань немає...
Але я вже поспішаю!
Я літаю на вітрах —
Хай боронить вас Аллах!»

*Раз, два, три,
Друзі-вітри,
Я вас покличу
В Мексику таємничу...*

Пригода сьома

МЕКСИКА

Вся строката, як сомбреро,
Вічно сонячна рів'єра,
Край пісень і пірамід,
Де у горах сніг і лід,
У пустелях дні палючі,
Де лиш кактуси колючі,
Непролазні джунглі вічні,
Теплі, дощові, тропічні,
Що ховають таємниці —
Давні храми і гробниці.
З давнини у цьому краї
Мешкають *ацтеки* й *майя*,
Стережуть, як Божий дар,
Найточніший календар!
Отже, в Мексику цікаву
Занесли героя справи.
Він потрапив на гуляння —
Новорічні святкування:
Люди вбрані так святково,
Різнобарвно, кольорово!
Жовті, сині, і червоні,
Білі, чорні, пурпурові!
Крутяться усі, мов дзиги,
Заливаються музики,
Це з гітарами гарячі,
В пончо, з вусами *маріачі*.
Ніби з бронзи індіанці
Закрутились в дивнім танці,
З барабанами, в нефриті,
Таємницею сповиті,

Розмальовані тіла,
Пір'я — ніби два крила.
Горді правнуки богів,
Що вбивали ворогів,
Як найвищу нагороду
Шанували честь й свободу.
І як символ перемог
Був *Кетцатлькоатль* — їх Бог!
Але це — у давнину,
Повернімось в осяйну
Мексику, від сонця п'яну,
Стиль життя в якій — *маньяна*,
Тобто завтра чи ніколи,
Ти смакуй життя поволі!
Мексиканці і смакують,
Грають, п'ють, їдять, танцюють.

Морозенко в цьому святі
Вже забув, про що питати.
Він звернувся до маріачо:
«Ти тутешній, точно бачу,
Гей, *amigo*, допоможи,
Про Новий рік розкажи!»
«О, ми любимо це свято!
Галасу, пісень багато.
Щоб злі духи не повстали
Ми проводим карнавали.
В новорічну ніч святкову
За столом — родинне коло!
Серед страв є виноград,
Кактус, лайм і шоколад!
І коли дванадцять б'є,
Кожен виноград жує

І загадує бажання —
Щастя, мир, добро, кохання.
Потім кожен біля хати
Гарні вішає *піньяти*.
Це зірки з пап'є-маше —
Коштують дрібних грошей.
Дітям та усім охочим
Шарфом закривають очі.
Тож і діти, і дорослі —
Всі змагаються наосліп.
І проштрикують піньяти,
Щоб цукерки з них забрати!
Після того перед сном
Діти під своїм столом
Залишають невеличкі
Гарно вбрані черевички,
Щоби Санта уночі
Залишив для них смачні

Пряники і шоколад,
І фруктовий мармелад.
Дуже весело, хлопчино...»
«Але як же без ялини?»
«В нас є пальми, їх достатньо,
Ми вбираєм їх ошатно!
Залишайся тут із нами,
Без ялинки теж маньяна!»
«Дякую, у вас цікаво,
Але я поп'ю какао
І зберуся знову в путь,
Щоб ялиноньку здобуть!»

*Раз, два, три,
Друзі-вітри,
Хочу злітати
В Сполучені Штати!*

Пригода восьма

АМЕРИКА

Уже пройшло п'ять сотень літ,
Як три славетні кораблі
Із Христофором на борту
Шукали землю золоту.
Колумб до Індії подався,
Та в картах десь прорахувався,
Й невдалий цей експеримент
Відкрив Європі континент.
І з того дня весь світ змінився!
А час, як вихор, закрутився,
Бо зараз там країна сильна,
Міста багаті, люди вільні.
Як серце тисячі грудей —
Демократичні USA!
Об'єднують багато штатів.
Якщо їх всіх порахувати,
То вийде рівно п'ятдесят.
Немає серед них близнят,
Бо кожен штат — свої принади,
Статут, мандат, окрема влада,
Свої традиції, народи,
Свої пейзажі і природа.
Але впродовж кількох століть
Усі це мають зрозуміть,
Вони об'єднані навіки,
У них все спільне — гори, ріки,
І прапор — небо із зірками,
Червоно-білими смужками,
Але вже досить про ті Штати...
Де Морозенкові дістати

Ту неповторну і єдину,
Красиву і струнку ялину?
Задумався наш Морозенко
І до Нью-Йорка втік швиденько.
В *Рокфелер-центрі*, як картинка,
Пухнаста і струнка ялинка!
Навколо — тисячі людей,
Дорослих і малих дітей.
Серця відкриті, щирі очі,
Чекають новорічні ночі.
«О небо, дякую богам,
Америці і дітлахам
За те, що я її знайшов!..»
Аж хтось позаду підійшов...
«Ти, хлопче, звідки, хто такий,
Я бачу, дуже ти швидкий!
Чи просто хочеш на годинку
У нас позичити ялинку?»
«Я Морозенко... Дід Мороз!
Кажу Вам щиро і всерйоз...

Відвідав не одну країну,
Щоб зрештою знайти ялину!
А Вас як звати, хто Ви є?»
«Рудальф — таке ім'я моє!
Я Санта-Клауса олень,
Ми прибули сьогодні вдень.
Всі діти так чекали свята,
А ти все хочеш зіпсувати?
Он бачиш Санти білий слід?
Це він поліз у димохід,
Щоб у червоненькій панчосі,
Що залишили дітки босі,
Сховати кілька подарунків —
Маленьких, більшеньких пакунків!
Але якщо забрать ялину,
Не зайде Санта у хатину,
І дітки будуть без вітань...»
«У мене більш нема питань...»
Аж тут і Санта повернувся,
До Морозенка так звернувся:

«Хелло, колего, як робота?
Надіюся, твої турботи
Веселі, радісні — до свята,
Бо розумію, їх багато!»
Знітився наш герой на мить,
Не знає, що йому робить:
«Казати, може, так не варто,
Ялинку прошу... Це не жарти!
Бо, правда, дуже-дуже треба,
Для всіх Дідів, а не для себе!..»
«Шановний мій молодший брате,
Приємно бачити у Штатах,
Тут дійсно є густі ліси,
Ялини дивної краси,
Але зрубати ти не смієш,
Із цим нічого ти не вдієш!
Щоб не завадити нікому,
Ти можеш прямо біля дому
Прикрасити ялинку сміло —
І не рубаєш, і красиво!
Без неї свято не буває,
Тому вона так щиро сяє.
А ще під новорічну нічку
Ми всі готуємо індичку!

Ти вже, напевно, куштував?!»
«Та ні, бо світом я літав...»
«То покуштуй, але обачно,
Бо це страшенно, дуже смачно!»
«Пробач, та вже пора рушати,
Бо ще ж ялиноньку шукати...»
«З тобою теж помчав би радо,
Та краще дам тобі пораду:
Ти вже пройшов сніги і спеку,
А у Фінляндію далеку
Ти так чомусь й не завітав.
Я би із неї розпочав!»
«Ну добре, маю ще надію,
Здійснити заповітну мрію.
Тобі подякую красенько!»
І зник миттєво Морозенко.

*Раз, два, три,
Друзі-вітри,
Рушайте, милі,
В Фінляндію білу!*

Пригода дев'ята

ФІНЛЯНДІЯ

Суворий клімат дотепер,
Країна тисячі озер,
І фіордів звивистих, глибоких,
Героїв давніх і жорстоких.
Колись у сиву давнину
Вели свою страшну війну
Хоробрі *вікінги* похмурі,
Одягнуті в ведмежі шкури,
З сокирами і зі щитами,
Носили шоломи з рогами.
Нічого в світі не боялись
І тільки *Тору* поклонялись.
Але минули ті віки!
І зараз вже чоловіки,
Усміхнені і без сокири,
З сусідами живуть у мирі.
Себе вже фінами вважають,
Суомі — зараз називають
Свій край красивий і суворий,
Лісами вкритий, неозорий,
І повний дивних таємниць,
Казкових гномів, чарівниць,
Кремезних тролів, що від сонця
Добра і світла охоронця,
Перетворились в каменюки.
А є ще добрий Йоллопуккі!
Він їздить світом сніжно-синім —
Це Дід Мороз північних фінів!
В Лапландії він має дачу,
Оленів і веселу вдачу!

Про нього діти, звісно, знають,
Йому на пошту відсилають
Листи, листівки і пакети,
У них — прохання і секрети,
Про що, не кажуть — тільки мріють,
Якраз це діти добре вміють!
І Йоллопуккі це все знає,
Дитячий кожен лист читає,
Дає вказівки друзям-гномам
Суворим, але добрим тоном:
«Всі діти так чекають свята!
А часу дуже небагато,
То ж треба встигнути усюди, —
І видихнув на повні груди:
Вперед, мої швидкі олені,
Гарячі, як вітри, шалені,

У кожен дім, де є дитина,
Що так чекає на годину,
Коли у новорічній тиші
Їй подаруночки залишу!»
Морозенко збився з ніг,
До колеги ледве встиг:
«Йоллопуккі, друже милий,
Зупинися, це важливо!
Є питання на хвилинку —
Де знайти мені ялинку?»
«Царство лісу — це моє!
Озирнися — тут все є,
Скрізь лісний зелений край —
Йди у ліс і там шукай!
Нещодавно я там був —
Ти про це, напевно, чув,

Я для свят знайшов ялинку,
Ось поглянь — немов картинка!
Може, там ще є — не знаю,
Але я вже поспішаю,
Бо вже кличуть звідусіль!» —
І помчав у заметіль.
«Ох, не встиг я пояснити,
Що потрібна краща в світі,
Щоби сяяла краса,
Ніби зірка в небесах...»
Геть сумний наш хлопець став,
Але раптом пригадав
В Африці слова пророчі,
Що якщо знайти захочеш,
То шукати слід далеко,
Де живе старий лелека...
«Але де він? Хто це знає?»
«Може, в гномів запиташ?».

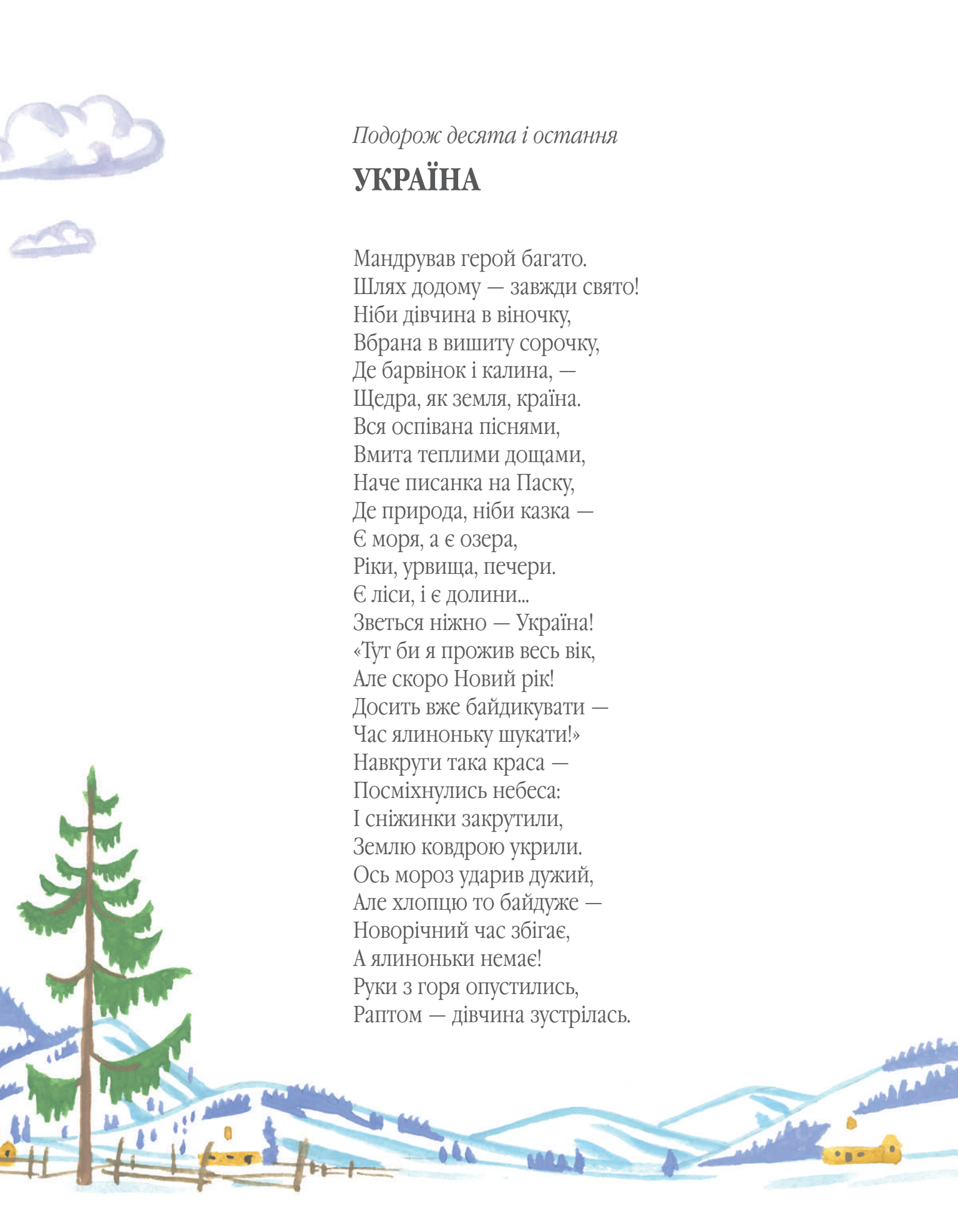

«Ви, можливо, щось десь чули,
Якщо ви не підзабули,
Підкажіть, в яких світах,
Де живе той дивний птах?»
Гноми довго чаклували,
Шифри *рунами* писали:
«Він живе у тій країні,
Що зоветься Україна!»
Морозенко ледь не впав:
«Де-де-де?» — перепитав.
«В Україні!» — кажуть гноми.
«Друзі, це ж у мене вдома!»
Морозенко усміхнувся,
Всім подякував й звернувся:

*Раз, два, три,
Друзі вітри,
Не гаймо хвилини,
Несіть в Україну!*

Подорож десята і остання

УКРАЇНА

Мандрував герой багато.
Шлях додому — завжди свято!
Ніби дівчина в віночку,
Вбрана в вишиту сорочку,
Де барвінок і калина, —
Щедра, як земля, країна.
Вся оспівана піснями,
Вмита теплими дощами,
Наче писанка на Паску,
Де природа, ніби казка —
Є моря, а є озера,
Ріки, урвища, печери.
Є ліси, і є долини...
Зветься ніжно — Україна!
«Тут би я прожив весь вік,
Але скоро Новий рік!
Досить вже байдикувати —
Час ялиноньку шукати!»
Навкруги така краса —
Посміхнулись небеса:
І сніжинки закрутили,
Землю ковдрою укрили.
Ось мороз ударив дужий,
Але хлопцю то байдуже —
Новорічний час збігає,
А ялиноньки немає!
Руки з горя опустились,
Раптом — дівчина зустрілась.

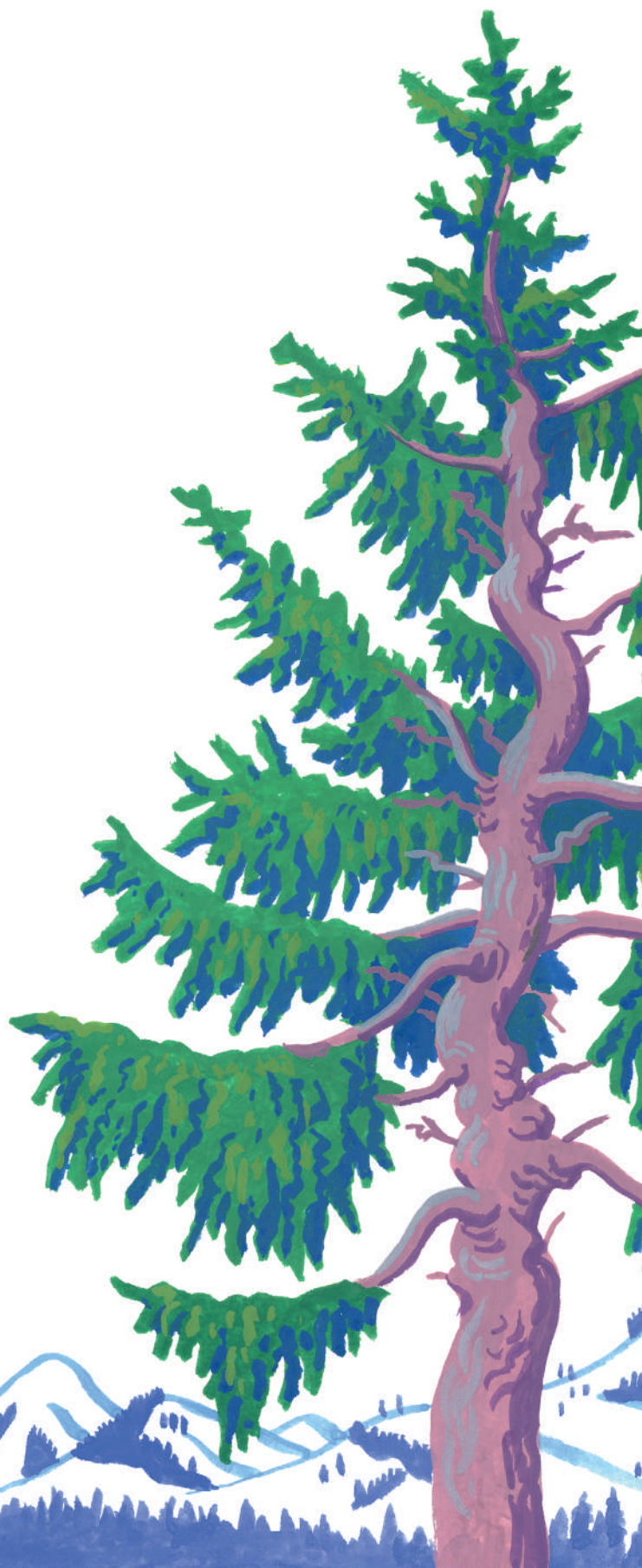

В хлопця мову відібрало,
Бо така вже гарна краля:
Темно-русі довгі коси,
Очі трішеньки розкосі,
Ямочки на щічках грають,
Бісики в очах блукають,
Стан гнучкий, високий, рівний...
Не дівча — сама царівна!
Морозенко розгубився,
Засоромився, знітився,
Закрутилась голова,
Десь поділися слова,
Та себе він пересилив
І сказав: «Красуне мила,
Я лелеку скрізь шукаю,
Кажуть, він про все-все знає,
Якщо можеш — поможи,
Шлях до нього покажи!»
«А не хочеш запитати,
Хто така, як мене звати?!
Може, я тебе здивую,
Та скажу, що теж мандрую,

Знаю, трохи це незвично,
Я — царівна Новорічна»
«А яке ім'я твоє?»
«Я — Снігуронька! Так є!»
Дівчина всміхнулась радо:
«Хлопче, дам тобі пораду:
Про лелеку? Що гадати?
Тобі треба у Карпати!
Там серед гірських долин
Він давно живе один».

«Морозенко мене звати.
Мені треба розшукати
В світі кращу за перлину
Дивну осяйну ялину.
Я об'їхав цілий світ,
Бачив я пісок і лід,
Океан, пустелі, гори,
Джунглі, тепле синє море,
Але марно все! Нічого!
Завела сюди дорога,
Щоб хоча б на Україні
Я таки знайшов ялину!»
«А давай удвох шукати?
«Згода! Нумо у Карпати!»
А вони — снігами вкриті,
І коли гудуть трембіти,
Є можливість розгадати,
Що то є старі Карпати!
Між лісами — полонини,
Бистрі ріки у долинах,
Чисті крижані джерела,
А між ними — тихі села,
Там традицій не забули
Бойки, лемки і гуцули.
Але де ж це наші друзі?
Вже були у лісі й в лузі,
Довго-довго там блукали,
Та знайшли, кого шукали.
На старій сосні горбатій
Збудував лелека хату.
«Доброго здоров'я Вам,
Дякуючи всім вітрам,

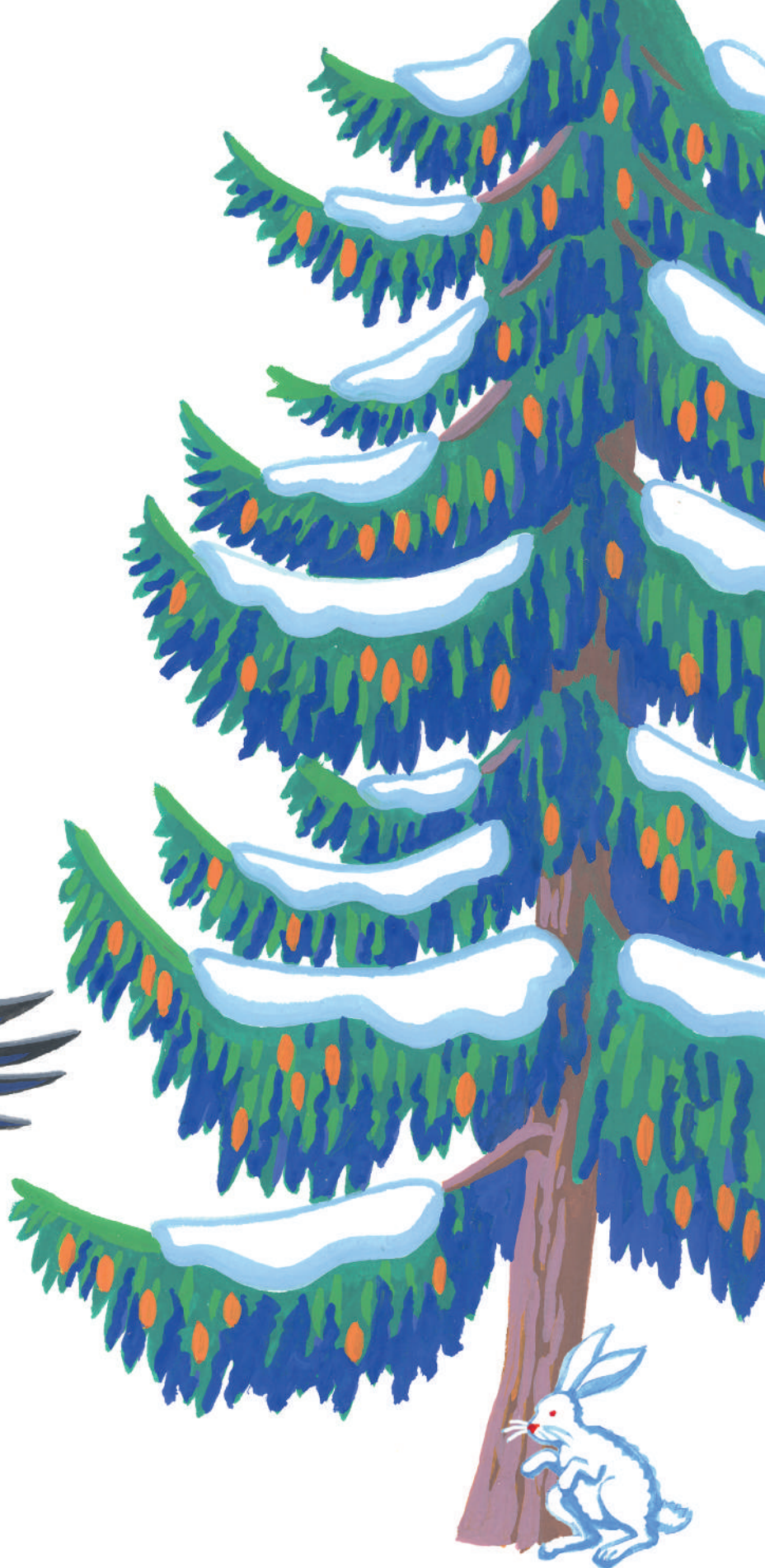
Ми знайшли Вас так далеко.
Правда ж, Ви — Старий лелека,
Що про все на світі знає?»
«Може, й так! Я вас вітаю!
З чим до мене в цю годину?»
«Де знайти в горах ялину?
Ту єдину, найпишнішу,
З-поміж інших найгарнішу,
Щоб струнка, висока, рівна,
Ніби у перснях царівна,
Щоб, немов алмаз, сіяла
Голочками пісню грала!»
«Ох ця молодь, горе з вами!
Треба ж так — блукать світами
І не знати, де шукати.
Добре, що прийшли спитати.
Скаже вам Старий Лелека:
Ось вона стоїть — смерека!
Всі ялинки гарні всюди,
Але ця — напевно чудо!
Наче діамант сіяє,
Гори світлом осіняє,
Шишечки, немов намисто,
Промениста, гарна, чиста!
«Дякую тобі уклінно,
Я знайшов свою ялину!
Наблюкався стільки днів,
Та Дідам таки довів,
Що умію все як слід,
Буде з мене справжній Дід!
І знайшов на Україні
Пишну осяйну ялину!»

З цим він вискочив із хати
І побіг її рубати.
«Стій, — кричить йому Лелека, —
Не рубай мою смереку!»
І Снігуронька прохає:
«Не рубай її, благаю!
Не губи красу природи,
Не чини для лісу шкоди,
Бо вона — окраса краю!»
«Та якщо я не зрубаю,
Пропадуть усі надії,
Я не стану тим, ким мрію!
Ці Діди страшенно строгі!»
«Хлопче мій, заради Бога!
Ось вона — радіє щиро,
Та один удар сокири...
Простоїть ялинка свято,
Далі буде осипатись...
Дерево колись прекрасне
Зв'яне, згине, просто згасне!
Бо іскриться її врода,
Поки в лісі, на природі...
Можеш врятувати диво —
Глянь, наскільки це красиво!»
Морозенко мовив тихо:
«Не зроблю я цього лиха,
Краще хай росте на волі,
А мені і так доволі.
Я тепер вже знаю певно,
Не потрібно так даремно
Нищити живу природу!
Ні, не хочу нагороду!»
Птах промовив накінець:
«Морозенко молодець!

Ти урок отримав, друже, —
У житті не будь байдужим.
Не лише про себе дбай,
А про інших пам'ятай!»
Попрощались друзі з птахом
Під його гостинним дахом,
І, сідлаючи вітри,
Вигукнули:

*Раз, два, три,
Годі гуляти —
Слід повертати!*

Епілог

ОСТРІВ

В мандрах швидко час летить,
Рік пройшов — а ніби мить.
Морозенко повернувся
І на острові звернувся
До Дідів Морозів сивих:
«Майже вибився із сили —
В багатьох країнах був,
Про завдання не забув.
Бачив я за рік чимало —
Маскаради, карнавали,
Дивних звичаїв багато —
Новий рік — велике свято!
Недарма світ обійшов —
Я Снігуроньку знайшов,
Та не виконав завдання.
Отаке розчарування...
Повернувся без ялини, —
Гірко усміхнувся хлопчина. —
Я знайшов її в Карпатах,
Та не зміг красу рубати.
Я зберіг струнку смереку,
Їй сюди не можна в спеку,
Хай вона в лісах тінистих
В гарнім з шишечок намисті
Буде жити на природі,
Дарувати свою вроду!»
Морозенко зупинився,
На Морозів подивився:
«Я приймаю покарання
І готовий до вигнання,

Лиш скажіть — і я піду
На свою гірку біду».
А Діди стоять суворі:
«Без ялинки... Це не горе!
Санта-Клаус так зрадив:
«Ти порадував Дідів!
Стільки різного дізнався,
Отже, не дарма навчався!
Дійсно, ця ялина — диво!
Ніби дівчина красива!
Ну а те, що не зрубав,
Про її життя подбав,
Значить чуйна ти людина,
Одним словом — молодчина!
Щоби Дідом справжнім стати,
Треба добре серце мати,
Так що ти пройшов науку!» —
Санта-Клаус тягне руку.
«Нагадай, в якій країні
Ти знайшов оту ялину?»
«Україна — милий край,
Не природа, просто рай!»
Всі задумались на мить,
Тільки океан шумить,
Хтось з Дідів промовив слово,
І така пішла розмова:
«Край незвіданий і дальній,
Хто із нас відповідальний
В Україні тій за свято?
Нас, Дідів, не так багато.
Але я не пам'ятаю,
Хто із нас дітей вітає
В Новий рік на Україні.
Хто запалює ялину?»

Крок вперед — і в центрі кола
Виступив Святий Микола:
«Протягом стількох віків
Я вітаю дітлахів,
Обслуговую країни —
І не тільки Україну!
Треба встигнути багато
Обійти усіх на свято
Це нелегко! Я старий...
Може, хлопець молодий
З Україною допоможе,
Думаю, що він це зможе!
Хай дітей вночі вітає,
Україну він вже знає!
Якщо я не помилився,
Ніби там він народився!»
«Це прекрасна, гарна думка,
А тепер-но, хлопче, струнко!
Намотай на вуса наш
Новорічний інструктаж:
Будь до дітлахів терплячим,
А вони тобі віддячать
Радістю і щирим сміхом —
Це для нас найбільша втіха!
Ми тепер одна родина.
Ось тобі від нас торбина,
Посох справжній, мандрівний,
Не простий він, чарівний,
Ці дідівські атрибути
Мають із тобою бути!»
«Щиро вдячний! Це чудово!
Я до служби вже готовий!
Не хвилююсь і не плачу,
За довіру я віддячу!»

Морозенко аж сміється:
«Вже мені не доведеться
Серед вас самотнім бути,
Тільки насміхання чути!
А на вус не намотаю,
В мене вусів ще немає,
Але юність — не біда,
Буде й в мене борода!»
«Дійсно, виріс, помужнів
Протягом трьох сотень днів,
Поки мандрував хлопчина,
В нього виросла щетина!»
Посміхнулися Діди:
«Що ж за дід — без бороди!»
«Ти тепер один із нас», —
Мовив сам Хизир Ільяс.
Так у жартах серед сміху
Ніченька спустилася тиха,
Пальми легко зашуміли
І Морози захропіли...
Не заснув лиш Морозенко.
Він Снігуроньці тихенько,
Ніжно так прошепотів:
«Ти не бійся цих Дідів,
Добре знають навіть діти,
Що Діди — найкращі в світі,

Що на свято в кожен дім,
Принесуть дарунки їм.
Тож нехай відпочивають,
Сил побільше набирають.
Я б, напевно, також ліг,
Бо тепер один із них.
Але треба вирушати,
Бо не буде завтра свята...
Я старанно і сумлінно
Обійду всю Україну.
Сотні, тисячі доріг!
От якби хто допоміг!..»
Мов зірки посеред ночі,
Блиснули дівочі очі:
«Хоч робота не легка —
Ось тобі моя рука!
Буду я допомагати,
Будем свято дарувати,
Щоб жилося, як у казці,
Щоб людей єднало щастя,
Щоб лунало неодмінно:
З НОВИМ РОКОМ, УКРАЇНО!!!»

У морі тім південному,
Де острів, наче хліб,
На рифі безіменному
Що тягнеться углиб,
Живуть немов родиною
Морози-дідусі,
Із бородою й вусами
Тепер вони усі!
А Морозенко радісний —
Тепер він також Дід —
Із честю він продовжує
Їх новорічний рід!

ГЛОСАРІЙ

Аллах (араб. «Всевишній») — Бог у мусульман.

Аміго (ісп. «друг») — друг в іспаномовних країнах.

Ас-салам алейкум (араб. «мир вам») — арабське вітання.

Ацтеки — найбільший народ індіанців Мексики.

Бойки — етнографічна група українців, що живуть на північних і південних схилах Карпат.

Вікінги — племена, що в Середньовіччі заселяли Скандинавію. З VIII ст. відомі у Європі як завойовники, пірати та купці.

Гуцули — народ, що живе у Карпатах на території Івано-Франківської, Чернівецької і Закарпатської областей.

Джомолунгма (тиб. «Мати Всесвіту») — найвища вершина Землі, розташована в Гімалаях на кордоні Китаю і Непалу.

Зюзя — божество холоду та криги у давніх слов'ян. Білоруський Дід Мороз.

Іслам — одна із трьох світових релігій разом із християнством і буддизмом. Сформувалася у VII ст. на території Аравії.

Йоллопукі — Дід Мороз у Фінляндії.

Кетцатлькоатль (ацтек. «пернатий змій») — один з верховних богів у релігіях багатьох народів Мезоамерики. Вважався творцем світу, людини та всіх живих істот.

Коран — священна книга мусульман, запис проповідей, виголошених пророком Мухаммедом.

Лемки — етнографічна група українців, які мешкають у Карпатах.

Майя — один з народів Мезоамерики, який створив могутню цивілізацію, відому своїми досягненнями в науці та культурі.

Мандарини (порт. «чиновник») — назва, дана португальцями високопосадовцям у Китаї, Кореї та В'єтнамі.

Маньяна (з ісп. «завтра») — фактично означає стиль неспішного життя: розслабитися та отримувати задоволення.

Маріачі — виконавці мексиканської народної музики.

Мухаммед — святий і пророк, що започаткував релігію Іслам. З його слів записано Коран.

Мухаррам (араб. «священний») — перший місяць мусульманського місячного календаря. Вважається священним.

Ніен — міфічна тварина у Давньому Китаї, яка приходить у перший день Нового року та забирає худобу і навіть дітей. Вважається, що Ніен боїться червоного кольору.

Одзі Сан — Дід Мороз в Японії.

Он Гія Но ен — в'єтнамський Дід Мороз.

Пер Ноель — Дід Мороз у Франції та франкомовній Канаді.

Піньята (з італ. «пічний горщик») — традиційна іграшка з пап'є-маше, наповнена цукерками або монетами.

Рокфелер-центр — офісний цент у Нью-Йорку (США), де зазвичай стоїть головна ялинка країни.

Рудольф — найпопулярніший з дев'яти летючих північних оленів, які тягнуть за собою візок Санта-Клауса.

Руни — древня германська і нордична абетка.

Санта-Клаус — Дід Мороз у багатьох країнах — США, Канаді, Австралії та інших.

Святий Василь — кіпрський Дід Мороз.

Святий Микола — християнський святий, який став праобразом Санта-Клауса. Дід Мороз у багатьох слов'янських народів.

Суомі — самоназва Фінляндії.

Тамтам — стародавній ударний музичний інструмент. Використовувався народами Африки та Далекого Сходу як культовий.

Тор (давньосканд.) — рудоволосий бог грому і блискавки в германській та скандинавській міфології.

Хелло (англ. «привіт») — вітання в англomовних країнах.

Хизир Ільяс — Дід Мороз у мусульманських країнах.

Хуанхе (кит. «Жовта ріка») — друга за довжиною річка Азії та Китаю (після Янцзи) та шоста за довжиною річка світу.

Цзяодзи — китайські пельмені, які готуються у новорічну ніч.

Чойджини — грізні божества у буддійській міфології тибетських і монгольських народів.

Шо Хін — Дід Мороз у Китаї.

Янцзи (кит. «Довга ріка») — найдовша річка Євразії, третя за довжиною у світі (після Нілу і Амазонки).

USA (англ.) — Сполучені Штати Америки.

ЗМІСТ

<i>Пролог</i> ДИВНИЙ ОСТРІВ	5
<i>Зав'язка</i> ЗНАЙОМСТВО З ГОЛОВНИМ ГЕРОЄМ	7
<i>Пригода перша</i> КИТАЙ	13
<i>Пригода друга</i> ІНДІЯ	19
<i>Пригода третя</i> АВСТРАЛІЯ	25
<i>Пригода четверта</i> АНТАРКТИДА	29
<i>Пригода п'ята</i> АФРИКА	35
<i>Пригода шоста</i> АРАВІЯ	41
<i>Пригода сьома</i> МЕКСИКА	45
<i>Пригода восьма</i> АМЕРИКА	51
<i>Пригода дев'ята</i> ФІНЛЯНДІЯ	57
<i>Подорож десята і остання</i> УКРАЇНА	63
<i>Епілог</i> ОСТРІВ	71
ГЛОСАРІЙ	76

Л і т е р а т у р н о - х у д о ж н е в и д а н н я

Ганна ОНИЩЕНКО

НОВОРІЧНІ ПРИГОДИ МОРОЗЕНКА

Літературний редактор *П. Мага*

Коректор *Ю. Дворецька*

Художник *І. Михайлов*

Верстка *О. Біленко*

Відповідальна за випуск *М. Степурина*

Директор з виробництва *А. Бодейчук*

Директор видавництва *І. Степурін*

Формат 84x108 1/16. Ум. друк. арк 2,5. Папір крейдований.

Друк офсетний. Наклад 250 прим.

Сублицензійний договір №18/12/19ПД від 18 грудня 2019 року

Видавництво «Саміт-Книга»

04060, Україна, м. Київ, вул. Обсерваторна, 25

Тел.: (063)757-74-80

www.sbook.com.ua, sammitbook@ukr.net

Видавниче свідоцтво ДК 5335 від 20.04.2017р.